

«ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ» | ΓΙΑΤΙ ΑΦΗΝΟΥΝ ΟΣΟΥΣ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΥΝ

Ποιοι νόμοι εμποδίζουν την απελάση των λαθρομεταναστών

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ

Τι νόημα έχουν οι «σκούπες», όταν η ευρωπαϊκή νομοθεσία δένει τα χέρια των Αρχών και η συντριπτική πλειονότητα των λαθρομεταναστών αφήνονται ελεύθεροι; Ο διευθυντής της Δ/νσης Αλλοδαπών Αττικής της ΕΛΑΣ, ταξίαρχος Αλ. Δενέκος, περιγράφει το αδιέξοδο της πολύκροτης επιχείρησης.

Σ

υνάντησα τον ταξιαρχο Αλέξανδρο Δενέκο στο γραφείο του, στο κτίριο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών στην Πέτρου Ράλλη, στο Ρουφ. Εφτασα νωρίτερα από το προκαθορισμένο ραντεβού στην πύλη της Σαλαμίνιας, από την πίσω πλευρά. Εξω από τον υποσταθμό της ΔΕΗ, το πλήθος των σκουπιδιών ορίζει το σημείο συγκέντρωσης για όσους καθημερινά σχηματίζουν ουρά για άσυλο. Οι δύο αστυνομικοί της φρουράς ελέγχουν τα στοιχεία μου. Η οργή τους για τις μισθολογικές περικοπές ξεχειλίζει. Επισημαίνουν το πλήθος των αλλοδαπών που φτάνουν εδώ, τη δυσκολία στην εκτέλεση των καθηκόντων τους στις περιπτώσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν μέχρι και πεντακόσια άτομα. «Έχουμε και τους εκπροσώπους των ΜΚΟ και κάποιων πολιτικών κομμάτων, που με τα χέρια στη μέση επιθεωρούν αν εφαρμόζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα», λένε ενοχλημένοι. Στο διάστημα που περιμένα, τρία πούλμαν με φιμέ τζάμια έφεραν από 50 αλλοδαπούς το καθένα, κυρίως Αφρικανούς και Ασιάτες. Οι πιο πολλοί αφέθηκαν σε ελάχιστο χρόνο ελεύθεροι και ξεχύθηκαν κατά μπουλουκία στους γύρω δρόμους.

Τι ακριβώς συμβαίνει; Τα επίσημα στοιχεία δείχνουν ότι, από τις δεκάδες χιλιάδες που έχουν συνολικά προσαχθεί με τον «Ξένιο Δία», ποσοστό μικρότερο του 10% κρατείται. Οι υπόλοιποι 26.400, που αφήνονται ελεύθεροι, είναι νόμιμοι;

Πολύ απλά, αν έχουν υπηρεσιακό σημείωμα του οποίου δεν έχει λήξει η προθεσμία των 30 ημερών, αυτό θεωρείται νομιμοποιητικό έγγραφο. Ή αν έχουν υποβάλει αίτηση πολιτικού ασύλου και δεν έχει τελεσιδικήσει, οπότε έχουν τη ροζ κάρτα.

Δηλαδή όσοι καθημερινά περάσουν παράνομα τα σύνορα και εφοδιαστούν αυθημερόν με το υπηρεσιακό σημείωμα διοικητικής απέλασης, σύμφωνα με το οποίο πρέπει να εγκαταλείψουν τη χώρα εντός 30 ημερών με δικά τους μέσα, είναι από τη στιγμή εκείνη νόμιμοι;

Μπορώ να σας εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους, σύμφωνα με τη νομοθεσία, αφήνονται οι περισσότεροι ελεύθεροι, που κυκλοφορούν όχι νόμιμα, αλλά με χαρτιά. Για όσο χρονικό διάστημα έχουν ισχύ τα έγγραφά τους, δεν μπορούν να συλληφθούν. Υπάρχουν άρθρα που η αστυνομία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει. Οι δύο βασικοί νόμοι για τους αλλοδαπούς είναι οι 3386/2005 και 3907/2011. Ας ξεκινήσουμε από τον πρώτο. Στο άρθρο 76, στην παράγραφο 4, ορίζεται ότι, στην περίπτωση που δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ο αλλοδαπός ούτε επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, δι-

δεται σε αυτόν προθεσμία 30 ημερών να αναχωρήσει από τη χώρα. Και υπάρχουν και περιπτώσεις που έχει καταδικαστεί κάποιος για κλοπές και δεν θεωρείται επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη.

Όμως κανένας δεν φεύγει. Και όταν κάποιος συλληφθεί ξανά, ενώ έχει λήξει η χρονική προθεσμία που είχε για να εγκαταλείψει τη χώρα, παίρνει νέα προθεσμία 30 ημερών, κάτι που μπορεί να επαναλαμβάνεται επ' αόριστον...

Κάθε Αρχή που συλλαμβάνει είναι υποχρεωμένη να ξεκινήσει αυτήν τη διαδικασία από την αρχή. Ο νόμος λέει ότι, στην περίπτωση που ο αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής, είμαστε υποχρεωμένοι να του δώσουμε προθεσμία 30 μέρες να αποχωρήσει οικειοθελώς. Ύποπτος φυγής νομικά θεωρείται κάποιος που εσύ πρέπει να τον κρατήσεις και αυτός προσπαθεί να φύγει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε ακριβώς το αντίθετο. Ή όταν είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι ποινικοί, βρίσκονται παράνομα στη χώρα. Το ότι μπήκαν παράνομα στη χώρα δεν σημαίνει ότι είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια τάξη, ατομικά. Συνολικά αν το δει κανείς, μπορεί να είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια τάξη, μετά από έναν αριθμό. Κάθε περίπτωση, όμως, κρίνεται ατομικά.

Ύστερα, είναι το ανέφικτο της επιστροφής. Συλλαμβάνεται κάποιος και σου λέει «είμαι Παλαιστίνιος», «είμαι Σομαλός». Έχουμε τώρα νέο κύμα προσφύγων από τη Συρία. Εκεί έχουν απαγορευτεί οι πτήσεις. Και να θέλει κάποιος να επιστρέψει, δεν μπορεί, δεν πετάει κανένα αεροπλάνο. Το άρθρο 78 του 3386/2005 προβλέπει την αναστολή της απέλασης, όταν δεν είναι εφικτή για λόγους ανωτέρας βίας, και την επιβολή περιοριστικών όρων.

Με τις αιτήσεις ασύλου τι γίνεται;

Συλλαμβάνεται κάποιος αλλοδαπός και υποβάλλει αίτηση ασύλου, ενώ είναι κρατούμενος. Συνήθως αυτό συμβαίνει όταν καταλάβει ότι έρχεται ο διπλωματικός εκπρόσωπος της χώρας του και πάει για απέλαση. Μπορούμε να τον κρατήσουμε μέχρι τρεις μήνες και από εκεί και πέρα είμαστε υποχρεωμένοι να αναστείλουμε την κράτησή του εάν το αίτημά του δεν έχει τελεσιδικήσει. Σε ό,τι αφορά τη Διεύθυνση Αλλοδαπών, το 80% των περιπτώσεων εξετάζονται σε πρώτο βαθμό μέσα στο τρίμηνο. Έχει όμως δικαίωμα αυτός να προσφύγει σε δεύτερο βαθμό και να εξεταστεί από επιτροπές οι οποίες υπάγονται στο υπουργείο. Υπήρχαν μέχρι τώρα σε περιορισμένο αριθμό, ουσιαστικά είναι η υπηρεσία που έχει δημιουργηθεί και τώρα στελεχώνεται.

1

2

3

© EUROKINISSI, ΝΙΚΟΣ ΠΗΛΟΣ

Από τη στιγμή που θα δακτυλοσκοπηθούν στα σύνορα (φ. 1) και θα εφοδιαστούν με το «άσπρο χαρτί» (φ. 2), διαθέτουν πλέον νομιμοποιητικά έγγραφα, των οποίων η ισχύς, ακόμη και εάν έχει λήξει, ανανεώνεται μετά τις προσαγωγές (φ. 3), οπότε αφήνονται και πάλι ελεύθεροι (στη δεξιά σελίδα).

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΑΠΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Στοιχεία για τον συνολικό αριθμό των αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα μας δυστυχώς δεν υπάρχουν. Καταγράφονται μόνο όσοι παρουσιάζονται από μόνοι τους στις Αρχές και όσοι συλλαμβάνονται. Εξετάζοντας τα στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ. για τα τελευταία επτά χρόνια, από το 2006 μέχρι σήμερα, βγάζει κανείς κάποια συμπεράσματα. Κατ' αρχάς, από το 2011 μειώθηκε κατακόρυφα ο αριθμός των Αλβανών που

συλλαμβάνονται για παράνομη είσοδο, αφού από τις αρχές αυτού του έτους καταργήθηκε η αναγκαιότητα της βίζας και επιτρέπεται η είσοδος. Μέχρι τότε οι Αλβανοί καταγράφονταν ως το 43% του συνόλου των παράνομα εισερχομένων. Από τη στιγμή που άνοιξαν τα σύνορα, έρχονται πλέον στη μεγάλη τους πλειονότητα σήμερα, βγάζει κανείς κάποια συμπεράσματα. Κατ' αρχάς, από το 2011 μειώθηκε κατακόρυφα ο αριθμός των Αλβανών που

συλλαμβάνονται για παράνομη είσοδο, αφού από τις αρχές αυτού του έτους καταργήθηκε η αναγκαιότητα της βίζας και επιτρέπεται η είσοδος. Μέχρι τότε οι Αλβανοί καταγράφονταν ως το 43% του συνόλου των παράνομα εισερχομένων. Από τη στιγμή που άνοιξαν τα σύνορα, έρχονται πλέον στη μεγάλη τους πλειονότητα σήμερα, βγάζει κανείς κάποια συμπεράσματα. Κατ' αρχάς, από το 2011 μειώθηκε κατακόρυφα ο αριθμός των Αλβανών που

συλλαμβάνονται για παράνομη είσοδο, αφού από τις αρχές αυτού του έτους καταργήθηκε η αναγκαιότητα της βίζας και επιτρέπεται η είσοδος. Μέχρι τότε οι Αλβανοί καταγράφονταν ως το 43% του συνόλου των παράνομα εισερχομένων. Από τη στιγμή που άνοιξαν τα σύνορα, έρχονται πλέον στη μεγάλη τους πλειονότητα σήμερα, βγάζει κανείς κάποια συμπεράσματα. Κατ' αρχάς, από το 2011 μειώθηκε κατακόρυφα ο αριθμός των Αλβανών που

© ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΑΒΟΣ

«Αν πιάσουμε έναν αλλοδαπό πρώτη φορά, έχει διαβατήριο και δηλώνει ότι θέλει να φύγει από τη χώρα οικειοθελώς, πρέπει να τον αφήσουμε ελεύθερο. Αυτό το χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το νόμο, μπορεί να παραταθεί μέχρι και για ένα έτος.»

© ΝΙΚΟΣ ΠΗΛΟΣ

Σταγόνα στον ωκεανό αποτελούν οι απελάσεις, για τις οποίες απαιτείται συνθήως και η σύμφωνη γνώμη του αλλοδαπού.

Σε ποιες άλλες περιπτώσεις θεωρείται η επιστροφή ανέφικτη;

Όταν τους πάμε στο προξενείο της χώρας της οποίας έχουν δηλώσει ότι είναι υπήκοοι, και εκεί δεν τους αναγνωρίζουν ή τους αναγνωρίζουν, αλλά δεν τους εκδίδουν ταξιδιωτικά έγγραφα. Γιατί συνήθως οι αλλοδαποί δεν συνηγορούν στο να γυρίσουν στη χώρα τους. Στο 97% των περιπτώσεων, εάν ο αλλοδαπός δεν θέλει να φύγει, το προξενείο του δεν εκδίδει ταξιδιωτικά έγγραφα!

Και ο νέος νόμος, ο 3907/2011;

Στο άρθρο 22, στην πρώτη παράγραφο, προβλέπεται χρονικό διάστημα μεταξύ 7 και 30 ημερών για την οικειοθελή αναχώρησή του, χωρίς μάλιστα να απαιτείται η υποβολή αίτησης από τον υπήκοο της τρίτης χώρας. Προσέξτε τι σημαίνει αυτό: ότι αν πιάσουμε έναν αλ-

λοδαπό για πρώτη φορά, χωρίς να έχει υποβάλει αίτημα ασύλου και από τη στιγμή που πληροί τις προϋποθέσεις να φύγει οικειοθελώς, που σημαίνει ότι έχει διαβατήριο, πρέπει να τον αφήσουμε ελεύθερο. Σου λέει «εγώ θέλω να φύγω οικειοθελώς» και η αστυνομία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νόμο. Και αυτές οι διατάξεις είναι υποχρεωτικές, όχι δυναμικές. Αυτό το χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο, μπορεί να παραταθεί για εξαιρετικούς λόγους μέχρι και για ένα έτος. Οι περισσότεροι έχουν τον συνήγορό τους, που τους λέει τι δυνατότητες έχουν.

Και αν κάποιος είναι ύποπτος φυγής ή θεωρείται επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια;

Τότε προβλέπεται στην τέταρτη παράγραφο πως, κατά περίπτωση, οι Αρχές μπορεί να του χορηγήσουν μια χρονική προθεσμία 7 ημερών για να αναχωρήσει οικειοθελώς και να τον αφήσουν ελεύθερο. Και φτάνουμε στο τελευταίο σημείο, που αφορά τους λόγους για τους οποίους συναντάτε έξω τους αλλοδαπούς. Είναι το άρθρο 24, το οποίο προβλέπει στη δεύτερη παράγραφο ότι οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές με απόφασή τους μπορούν να αναβάλουν την απομάκρυνση για εύλογο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα κάθε περίπτωσης, τη φυσική και διανοητική κατάσταση του υπηκόου τρίτης χώρας ή για τεχνικούς λόγους, όπως είναι η έλλειψη μεταφορικών μέσων, η έλλειψη δυνατότητας απομάκρυνσης ή λόγω αντικειμενικής αδυναμίας διαπίστωσης της ταυτότητάς τους. Όταν έρχεται κάποιος και μας λέει τη μία ότι είναι Πακιστανός, την άλλη Ιρακινός ή Παλαιστίνιος και δεν μπορούμε να διαπιστώσουμε από πού είναι, είναι ένας λόγος να αναβάλουμε την απομάκρυνση μέχρι 6 μήνες, αναβολή που μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από νέα κρίση από την Αρχή που την εξέδωσε.

Και όσοι έρχονται από μόνοι τους και υποβάλλουν αίτηση ασύλου;

Αυτόματα ο αιτών εφοδιάζεται με μια ροζ κάρτα, η οποία ανανεώνεται κάθε τρίμηνο ή εξάμηνο, μέχρι να τελεσιδικήσει

η απόφαση. Η ροζ κάρτα θεωρείται νομιμοποιητικό στοιχείο, ο κάτοχός της δεν διώκεται, μπορεί να νοικιάσει σπίτι, να εργαστεί (!), δεν μπορεί όμως να ταξιδέψει σε άλλη χώρα.

Η ροζ κάρτα μπορεί όμως πολύ εύκολα να πλαστογραφηθεί, όπως και το υπηρεσιακό σημείωμα. Με 50 ευρώ στην Ομόνοια αγοράζει ό,τι θέλεις...

Οποιοσδήποτε μπορεί να εξαπατηθεί και να αγοράσει πλαστά έγγραφα, των οποίων όμως εμείς τη γνησιότητα μπορούμε να ελέγξουμε, δεδομένου ότι όλοι αυτοί δακτυλοσκοπούνται.

Πάντως ο υποδιοικητής του Α/Τ Ραφήνας, που είχε ελέγξει το πρωί πριν από τα επεισόδια με τη Χρυσή Αυγή τα χαρτιά των αλλοδαπών μικροπωλητών, δηλώνει πως δεν μπορούσε επιτόπου να ξέρει αν τα έγγραφα που του έδειχναν είναι γνήσια.

Αλήθεια είναι αυτό. Εδώ, στο Αλλοδαπών, στις περιπτώσεις που έχουμε αμφιβολία κάνουμε εξακρίβωση, υπάρχουν τα τεχνικά μέσα.

Τελικά, στις ειδήσεις δημιουργείται η εικόνα πως το 90% όσων προσάγονται είναι νόμιμοι. Στην πραγματικότητα, όμως, είναι σχεδόν στο σύνολό τους παράνομοι.

Μη σας φαίνεται παράξενο. Απλώς υπάρχει μια νομοθεσία η οποία εφαρμόζεται.

Αρα ευθύνεται η νομοθεσία για την υπάρχουσα κατάσταση;

Αυτό εννοείται, εμείς κατά καιρούς κάνουμε προτάσεις.

Τι νόημα έχουν τότε οι επιχειρήσεις «σκούπες»; Αφού τους πιάνετε και σε λίγο τους ξαναφήνετε.

Εμείς ως αστυνομία κάνουμε προτάσεις να αλλάξει ο νόμος. Η αλλαγή όμως ενός νόμου είναι μια σύνθετη διαδικασία, πρέπει να έχεις μεταναστευτική πολιτική με διάρκεια χρόνων.

Με όλα αυτά τα στοιχεία που μου είπατε -αναφέρομαι στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας- πως μπορεί να αισιοδοξεί κανείς πως η κατάσταση θα βελτιωθεί;

Πρέπει να ξέρετε ότι αυτοί οι νόμοι δεν εφαρμόζονται αποκλειστικά στην Ελλάδα. Πρόκειται για εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η Ε.Ε. εκδίδει οδηγίες τις οποίες το κράτος-μέλος οφείλει να εφαρμόζει. •

Διαβάστε επίσης στο nikosvafiadis.wordpress.com:

- > Αγαθονήσι- αποστολή: Η «μπίζνα» των λαθρομεταναστών (Τι πραγματικά συμβαίνει με τα σύγχρονα δουλεμπορικά και τους επιβάτες τους).
- > Ντοκουμέντο - Ηγουμενίτσα, τράνζιτ για τη Δύση.
- > Ο καιρός της κυκλικής μετανάστευσης.
- > Λαθρομετανάστες: Η εισροή συνεχίζεται (οδοπορικό στον Εβρο).
- > Φωνή αγωνίας από τα Πατήσια (συνέντευξη Αχιλλέα Περισίδη για μετανάστες).